

VEDERI DIN ȚARA-ROMÂNEASCĂ

—o—

Prezentăm de rândul acesta alte două vederi, și cele din urmă, din albumul lui Robert Ainslie ¹⁾, înfățișând, una, Vedere de pe Olt, și cealaltă, Piteștii.

Ca și celelalte stampe, și acestea, sunt însoțite de legendele lor, pe cari le reproducem în traducere:

«**Vedere de pe Olt în Valahia.**—Ținutul Valahiei este de o întindere mare, dar cuprinde puține orașe însemnate și este îndeobște rău cultivat. Turcii îi zic Carabogdana, ceea ce înseamnă pământul grâului negru ²⁾, pe care-l produce din belșug. Părțile din spre apus sunt foarte muntoase și au aspectele cele mai mărețe și cele mai romantice. În râuri se găsește o mare cantitate de nisip de aur și se crede că ele ar oferi mult aur, dacă ar fi bine exploatate.

«Vederea de aci e de pe Olt (pag. 116). Acest râu izvorește din apropierea Cicului, oraș neînsemnat din partea de miază-noapte a Transilvaniei; după mai multe ocoluri prin munții Valahiei și după ce a străbătut un oraș cu numele său (?) ³⁾, se varsă în Dunăre, între Vidin și Nicopole.

«Prin tratatul dela Pojarevaț ⁴⁾, din 1718, Oltul a devenit unul din hotarele dintre teritoriul turcesc și cel austriac, dela intrarea în Valahia până la vărsarea sa în Dunăre. Prin tratatele ulterioare s'au făcut oarecari mici modificări cu privire la limitele acestor două împărății.

1) V. acest *Buletin*, IV, 13 și V, 18.

2) În text «la terre du froment noir».

3) E o confuzie a autorului. Trebuie să se înțeleagă Oltenia.

4) Passarowitz.

«Grupe de figuri dinaintea desemnului e alcătuită din Țigani, cari oferă călătorilor spre vânzare nisip de aur.

«Una din îndeletnicirile de căpetenie ale acestor ființe ciudate, cari se găsesc în cete numeroase prin ținuturile turcești ^{*)}, este strângerea nisipului de aur de prin râurile acestei provincii, din care pricină se numesc *spălători de aur*. Instrumentul necesar la această operațiune consistă dintr'o scândură oarecare, provăzută în toate părțile cu margini de lemn; se așterne un petec de stofă de lână, și scuturând nisipul de aur cu apă cu tot, grăunțele mici de aur rămân lipite de bucata de stofă, de pe care se alege cu ușurință. În partea de dincolo a râului sunt locuințele acestor oameni, în timpul când sunt astfel ocupați; coliba de alături este locuința unui comisar, trimis ca să-i supravegheze, căci jumătate din aurul găsit se percepe ca zestre pentru principesa Valahiei, iar cealaltă jumătate rămâne în stăpânirea celui ce-a găsit-o.

^{*)} «Țigani sunt foarte numeroși în Siria, unde trec drept mahometani. Trăiesc în corturi și uneori în bordeie sub pământ. Ei au o reputațiune cu mult mai bună decât neamurile lor din Ungaria sau Țigani din Anglia, pe cari unii îi socotesc ca fiind de baștină din aceeași seminție». — Pocock ⁵⁾.

5) Pococke (Richard) — cu ortografia riguroasă a numelui — (1704—1765). A tipărit călătoriile sale în Levant sub titlul: *A description of the East and some others countries* (Descrierea răsăritului și a altor țări), Londra 1743—45, în 3 vol. (*Nouvelle biographie générale depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours*, publiée par Firmin Didot Frères, XL, Paris 1862).

«Piteștii în Valahia. — Piteștii sunt un oraș puțin însemnat, așezat admirabil într'un

este așezat pe drumul Sibiului spre București, cam la 10 poște nemțești sau 120 mile

Vedere de pe Olt, în Valahia (1801).

ținut pitoresc și roditor, care oferă o nemărginită varietate de priveliști frumoase. El

englezești ⁶⁾ spre NE de București și cam
6) 193,080 km.

în centrul țării Valahiei. Argeșul, izvorînd șului și adăoge mult la frumusețea pozițiunii

din munții cari despart această provincie de Transilvania, șerpuește pe la poalele ora-

sale. Râul acesta, după ce se unește cu Dâmbovița, se varsă în Dunăre cam peste drum

de Turtucaia, în Bulgaria. O călătoare de seamă, Margrava d'Anspach ⁷⁾, dă următoarele amănunte în privința scenelor pitorești din partea locului:

«Nu mă voi apuca să descriu frumusețile mărețe ale acestor munți, acoperiți în unele locuri de păduri, în altele perpendiculari, și de pe cari diferite accidente sau furtuni au răsturnat copaci mari, cari au închis drumul râului. Nu-ți poți inchipui ceva mai sălbatec și mai pitoresc ca unele din locurile pe unde am trecut; dar frumusețea scenelor răsplătiă cu greu neplăcerea drumurilor rele. Țara aceasta poate fi numită cu drept cuvânt un giuvaer rău lucrat: ce n'ar putea fi ea în mâinile unui popor de gust și deștept».

«Cu toate că provincia aceasta e roditoare și produce din belșug grâne, fructe și un

vin plăcut, ea nu e prea populată și înfățișează pentru călător un tablou plin de ne liniște și de mizerie; locuințele sunt niște colibe sau bordeie, făcute din lemne și pământ, cu deschizături pe coperiș, pe unde iese fumul. Ea plătește Porții, potrivit stipulațiilor, o sumă de 320 pungi (cam 32.000 l.) ⁸⁾; se crede însă că prin împilări și prin rapacitatea guvernului și a agenților săi se scoate o sumă de trei ori mai mare. Scriitoarea pomenită mai sus zice că această împilare silește adeseori pe locuitori să fugă în munți, ca să-și caute acolo un adăpost; cel puțin acolo sunt scăpați de cruzimile pe cari le încearcă din partea unui guvern despot.

«Gravura înfățișează marginea orașului cu o biserică grecească și o mănăstire pe o ridicătură la mâna dreaptă, ale cărei maluri sunt udate de Argeș».

O. LUGOȘIANU.

7) Elisabeta-Berkeley, margrava d'Anspach, mai cunoscută sub numele de Lady Elisabeta Craven, 1750—1828. În 1787 a călătorit prin Crimeea, Turcia și Rusia. Scrierea sa: *Journey through the Crimea to Constantinople* (Călătoria la Constantinopol prin

Crimea) este foarte cunoscută și conține observații prețioase (Firmin Didot Frères, *Ibidem*, II, Paris 1855).

8) Valoarea de aci, în livre (franci), e aproximativă. Ar trebui 34.200 l., dacă o pungă are 500 de piastri sau 110 franci.